

Phòng trừ bệnh lem lép hạt lúa

Bệnh lem lép hạt lúa hiện nay trở nên phổ biến trên ở các vùng trồng lúa ở nước ta, có xu hướng gia tăng về diện tích lẫn mức độ tác hại; mùa vụ nào chân ruộng nào cũng có bệnh, chưa có giống lúa nào chống chịu được bệnh.

Thế nào là lem lép hạt lúa

Lem lép hạt lúa là tên gọi để chỉ chung hiện tượng hạt lúa có vỏ trấu sậm màu biến đổi từ màu nâu đến đen; từ đen lốm đốm đến đen toàn bộ vỏ trấu; bao gồm cả trên hạt lúa có gạo và hạt lúa lép không có gạo ở giai đoạn cây lúa còn trên đồng ruộng trước khi thu hoạch.

Tác nhân gây bệnh:

* Do nhện gié thường sống trong các bẹ lá lúa khi mật số cao chúng có thể bò lên trên bông lúa chích hút các gié lúa đang phát triển, các bông lúa bị hại thường mọc thẳng đứng và phần lớn số hạt đều bị lép.

* Do vi khuẩn *Pseudomonas glumae* làm thối đen hạt hoặc gây vết bệnh trên vỏ hạt.

* Do nấm là chủ yếu

Thời kỳ cây lúa dễ mắc cảm với bệnh là từ trổ bông đến chín sữa và rơi vào những tháng có nhiệt độ thấp ẩm độ không khí cao, lượng mưa lớn và số ngày mưa nhiều.

* Lem lép hạt làm ảnh hưởng đến năng suất và chất lượng hạt lúa, đồng thời tác hại vào vụ sau.

Biện pháp phòng trừ tổng hợp

* **Giống** : Gieo cấy hạt giống ít mang mầm bệnh hoặc dùng giống lúa có xác nhận tuyệt đối không lây giống ở chân ruộng vụ trước bị lem lép nặng để gieo sạ lại. Trước khi ngâm ủ phơi khô rây sạch loại bỏ những hạt lép lửng, biến màu.

* **Thời vụ**: Gieo cấy lúa vào thời kỳ thích hợp để khi lúa trổ không trùng với thời kỳ mưa gió nhiều; khi lúa có đòng - trổ không để ruộng bị khô hạn.

* **Phân bón** : Bón phân đầy đủ và cân đối tùy theo giống lúa, điều kiện đất đai, mùa vụ của từng vùng. Có thể áp dụng phương pháp bón phân theo màu lá lúa dựa vào bảng so màu hoặc bón phân đón đòng theo kỹ thuật "Không ngày, Không số".

* **Sâu bệnh** : Phòng trừ tốt các loại sâu bệnh phát sinh vào giai đoạn đòng - trổ là sẽ giảm bệnh lem lép hạt.

* **Cỏ dại**: Cỏ dại ký chủ của nhiều nấm gây bệnh trên lá và hạt lúa. Cần phòng trừ cỏ trong ruộng cũng như trên bờ ruộng.

Biện pháp hóa học

Những điều cần lưu ý để sử dụng thuốc hóa học đạt hiệu quả cao :

* Xử lý hạt giống trước khi gieo sạ:

- Biện pháp này rất có hiệu quả và kinh tế nhất mà chúng ta thường không chú ý.

- Pha hoạt chất Benomyl (Viben 50BTN), Carben dazim (Vicarben 50HP) nồng độ 3‰ cho hạt lúa giống đã phơi khô rê sạch vào ngâm 24 – 36 giờ vớt ra rửa sạch bằng nước trong sau đó ủ bình thường.

- Xử lý hạt giống giúp phòng ngừa ngoài bệnh lem lép hạt còn thêm các bệnh khác như lúa von, đạo ôn lá, vàng lá, chín sớm, ...

* Chọn lựa thuốc và phun phòng là chính

* Nên chọn thuốc trừ bệnh phổ rộng để phun như: Vicarben 50HP (hoạt chất Carbendazim), Vivil 5SC (hoạt chất Hexaconazole), Vixazol 275SC (hoạt chất Carbendazim + Hexaconazole), Vitin-New 250EC (hoạt chất Propiconazole), Viroval 50BTN (hoạt chất Iprodione), Workup 9SL (hoạt chất Metconazole). Liều lượng các loại thuốc trên đã có ghi ở nhãn bao bì.

* Thời điểm phun là rất quan trọng. Nên phun phòng là chính nếu để bệnh đã xâm nhập vào hạt lúa rồi thì rất khó có kết quả tốt. Phun hai lần vào thời kỳ lúa bắt đầu trổ và trổ đều để hạn chế các loại nấm phát triển trên vỏ hạt lúa. Chú ý nếu phun thuốc muộn khi lúa vào mẩy hoặc chín sữa thì hiệu lực thuốc không cao. Phun thuốc vào giai đoạn đòng trổ này còn phòng trừ được các bệnh khác như đốm vằn, vàng lá chín sớm, đạo ôn cổ bông, thối bẹ lá đòng.

Ước mong những hiểu biết trên đây sẽ giúp bà con nông dân phòng trừ tốt bệnh lem lép hạt lúa để có những vụ mùa bội thu.

Theo nhabe.hochiminhcity.gov.vn